

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารซึ่งเป็นหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารวิชาการ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามลำดับดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ

- 1.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
- 1.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
- 1.3 หลักการของการบริหารงานวิชาการ
- 1.4 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการ

2. ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

2.1 การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนา
สาระหลักสูตรท้องถิ่น

- 2.2 การวางแผนงานด้านวิชาการ
- 2.3 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 2.4 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- 2.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 2.6 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- 2.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- 2.8 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 2.9 การนิเทศการศึกษา
- 2.10 การแนะแนว
- 2.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 2.12 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

- 2.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา
และองค์กรอื่น
- 2.14 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร
หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
- 2.15 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของ
สถานศึกษา
- 2.16 การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
- 2.17 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
3. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ
4. ปัจจัยทางการบริหาร
5. บริบททั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 6.1 งานวิจัยในประเทศ
- 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การบริหารงานวิชาการ

1. ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการนั้น ได้มีหน่วยงานและนักการศึกษาหลายท่าน
ให้ความหมายที่คล้ายคลึงกันโดยมีรายละเอียด ดังนี้

รัชนีญ์ บุญเกิด (2556, หน้า 10) ได้สรุปว่า การบริหารงานวิชาการ
หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน
อย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดคุณภาพและมาตรฐานการบริหารงานวิชาการ อันจะส่งผลต่อ
คุณภาพของผู้เรียน

วันวิสาข์ ศรีภูมิ (2556, หน้า 19) ได้สรุปว่า การบริหารงานวิชาการ
หมายถึง กระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียน
การสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่กระบวนการกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงการเรียน
การสอนให้ดีขึ้น การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการเรียน
การสอนเพื่อให้เป็นไปตาม จุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษา
เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

วีรวรรณ นิवासวงษ์ (2556, หน้า 9) ได้สรุปว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมทางการศึกษาทุกชนิดในสถานศึกษาเพื่อปรับปรุงพัฒนา การเรียนการสอนให้ได้ผลดี มีคุณภาพและมาตรฐานสูงสุดเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน และให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

วีรัตน์ พงษ์มิตร (2557, หน้า 19) ได้สรุปว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการบริหารในกิจกรรมต่างๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้น ซึ่งส่งผลทั้งโดยตรง และโดยอ้อมต่อผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อปรับปรุงส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมาตรฐาน ได้ตามเจตนารมณ์ของการศึกษาได้มากที่สุด

จัญญฎาพัจน์ โคตรหลักคำ (2558, หน้า 10-11) ได้สรุปว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการบริหารหรือการดำเนินการกิจกรรมทุกชนิด ของงานวิชาการในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน เพื่อปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรให้เป็น ประโยชน์ และมีประสิทธิภาพมากที่สุด

พัชรินทร์ โคตรสมบัติ (2558, หน้า 19) ได้สรุปว่า การบริหารงาน วิชาการ หมายถึง งานบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การกำหนดนโยบาย การปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน ให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมี ประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน

พิมลพรรณ กุลาสา (2558, หน้า 19) ได้สรุปว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การจัดกิจกรรมในงานวิชาการทุกชนิดซึ่งเป็นภารกิจหลักในสถานศึกษาให้เกิด การพัฒนาและเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพ มากที่สุดซึ่ง ประกอบด้วงานที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน เช่น การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการ ให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การวางแผนงานด้านวิชาการการจัดการ เรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการ เรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพในและมาตรฐานการศึกษา การส่งเสริม ชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ สถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การจัดทำระเบียบ

และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียน เพื่อใช้ในสถานศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา และงานอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการสนับสนุนงานวิชาการให้สำเร็จ

หทัยชนก ปัญญา (2558, หน้า 22) ได้สรุปว่า การบริหารงาน วิชาการ หมายถึง การปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามบทบาทหน้าที่ซึ่งผู้บริหารทุกคนจะต้อง รับผิดชอบและเป็นผู้นำครู โดยร่วมมือกับครู ให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานงานให้ครู ทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะการบริหารงานวิชาการคือ การบริหาร กิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น และเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุดและให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของปรัชญา หลักการ และแนวคิดทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน ให้ได้รับการพัฒนาครบด้านจน เต็มศักยภาพเพื่อให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ คือ เป็นคนดี คนเก่ง และอยู่ในสังคมได้อย่างมี ความสุข

สรุปว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรม ทางการศึกษาทุกชนิดในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและ มาตรฐานสูงสุดเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนตามภารกิจของสถานศึกษา รวมถึงกระบวนการ ปฏิบัติกิจกรรมในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนาระบบการเรียนรู้อของครู และนักเรียนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม โดยผู้บริหาร สถานศึกษาและบุคลากรทุกฝ่าย ต้องร่วมมือกันดำเนินการ และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อมาตรฐาน และคุณภาพทางการศึกษาแก่ผู้เรียนทุกคน

2. ความสำคัญของงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุด ส่วนงานอื่นๆ เป็นเพียงส่วนประกอบหรือ ปัจจัยที่ส่งเสริมงานวิชาการให้มีคุณภาพจุดมุ่งหมายของงานวิชาการอยู่ที่การพัฒนา นักเรียนให้มีคุณภาพมีความรู้ มีจริยธรรม งานวิชาไม่ใช่งานที่เพียงแต่ทำให้นักเรียน สามารถอ่านออก เขียนได้เท่านั้น แต่ยังจะต้องมีความสามารถ ปรับตัวในสังคม และเป็นพลเมืองที่ดี ซึ่งงานวิชาการของโรงเรียนมีความสำคัญ ดังนี้

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554, หน้า 4) ได้กล่าวว่า งานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา

ก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการ เป็นกิจกรรมการจัดการเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตรการนำหลักสูตรไปใช้ แบบเรียนงาน การเรียนการสอน งานสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศการศึกษา งานวางแผนการศึกษา และงานประชุมอบรมทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูงมีความสำคัญ และเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาในโรงเรียน เป็นงานหลักของผู้บริหารที่จะต้องให้ความสนใจและปรับปรุงการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลแก่นักเรียน และระบบการศึกษาให้มากที่สุด เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545

วีรวรรณ นิवासวงษ์ (2556, หน้า 10) ได้สรุปว่า การบริหารงานวิชาการ ถือเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่บ่งบอกถึงมาตรฐาน และคุณภาพการศึกษา เป็นเครื่องบ่งชี้ความเจริญก้าวหน้าของสถานศึกษา ซึ่งบ่งบอกถึงประสิทธิภาพการจัดการศึกษาแก่ผู้เรียนทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณทั้งเป็นงานที่เกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทุกระดับในสถานศึกษาโดยตรง

พัชรินทร์ โคตรสมบัติ (2556, หน้า 10) ได้สรุปว่า ความสำคัญของการบริหารวิชาการ เป็นภารกิจที่สำคัญในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษา ต้องสนับสนุนและส่งเสริมการบริหารวิชาการทำงานให้มีประสิทธิภาพพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณภาพให้เป็นคนดีที่สมบูรณ์ ให้มีคุณภาพตามที่คาดหวัง

จิณัญญาพัจน์ โคตรหลักคำ (2558, หน้า 8) ได้สรุปว่า ความสำคัญของการบริหารวิชาการว่าถือเป็นงานหลักของผู้บริหารสถานศึกษาและโรงเรียน เพราะคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการเนื่องจากงาน วิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตรสถานศึกษา กระบวนการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลและเทียบโอนผลการศึกษาและเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากร ทุกระดับของสถานศึกษา ดังนั้นการบริหารงานวิชาการจึงต้องพัฒนาอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนมากที่สุด

หทัยชนก ปัญญา (2558, หน้า 25) ได้สรุปว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับงานด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านวัด และประเมินผล ด้านผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านนิเทศการศึกษา ด้านส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบัน อื่นที่จัดการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษา จึงเป็นผู้มีบทบาทและหน้าที่สำคัญยิ่งในงานวิชาการ ถ้าบุคลากรทุกคนมีความตระหนัก มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการศึกษาและจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาที่ รับผิดชอบแล้ว ย่อมเป็นการง่ายที่จะทำให้งานวิชาการนั้นบรรลุและนำความสำเร็จ มาสู่สถานศึกษาที่จะสร้างผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และคุณสมบัติตาม ที่ต้องการ เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมต่อไปได้อย่างดี

เอกชัย หมอกไชย (2558, หน้า 25) ได้สรุปว่า การบริหารงานวิชาการ ถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา ทั้งนี้เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือ การจัดการศึกษา คุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษา จึงอยู่ที่งานด้านวิชาการ ซึ่งจะ ประกอบด้วย งานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การจัดบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การจัดส่งส่งเสริมงานด้านวิชาการ รวมถึงงานด้านการวัดและประเมินผล ขั้นตอนการ ดำเนินงานด้านวิชาการ จะมีขั้นวางแผนงานด้านวิชาการ ขั้นการจัดและดำเนินการ และขั้นส่งเสริมและติดตามผลด้านวิชาการ

ธัญญลักษณ์ ผาภูมิ (2559, หน้า 25) ได้สรุปว่า การบริหารงานวิชาการ ถือเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่บอกถึงมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา เป็นเครื่องบ่งชี้ ความเจริญก้าวหน้าของสถานศึกษา ซึ่งบ่งบอกถึงประสิทธิภาพการจัดการศึกษาแก่ผู้เรียน ทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณทั้งเป็นงานที่เกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับ ในสถานศึกษาโดยตรง

ผู้วิจัย จึงสรุปว่า ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการถือเป็น งานหลักของสถานศึกษาที่บอกถึงมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา เป็นเครื่องบ่งชี้ ความเจริญก้าวหน้าของสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกฝ่ายทุกระดับ ต้องร่วมมือกันดำเนินการ และพัฒนาอย่างต่อเนื่องทางวิชาการ ที่จะทำให้นักเรียน มีประสิทธิภาพตามที่ต้องการ

3. หลักการของการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการเปรียบเสมือนเป็นหัวใจของสถานศึกษา ผู้บริหารจำเป็นต้องให้ความสำคัญการจะบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีหลักและกระบวนการที่มีประสิทธิภาพ

กาญจน์ เรืองมนตรี และ ชรินทร์ นามวรรณ (2554, หน้า 14-15) ได้กล่าวว่า ในการบริหารงานวิชาการจะต้องมีหลักและวิธีการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหาร ดังนั้น ในหลักการเบื้องต้นของการบริหารจึงต้องมีข้อความชัดเจนในเรื่องต่างๆ ดังนี้

1. ยึดหลักให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริงโดยมีครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม
2. มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด
3. มุ่งส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้
4. มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยจัดให้มีดัชนีชี้วัดคุณภาพการจัดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ และสามารถตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาได้ทุกช่วงชั้นทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
5. มุ่งส่งเสริมให้มีการร่วมมือเป็นเครือข่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

จำลอง โคตรพัฒน์ (2555, หน้า 25) สรุปไว้ว่า งานวิชาการในสถานศึกษาทุกระดับ ทุกประเภทสามารถยกระดับให้สูงขึ้นได้ด้วยความเอาใจใส่ดูแลของผู้บริหาร ทั้งผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาโดยตรง ซึ่งหากจะมอบหมายให้คนใดคนหนึ่งทำแทนนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำ เพราะบุคคลที่มอบหมายไปนั้นเขาไม่มีอำนาจโดยตรงในการให้คุณหรือโทษแก่ครูผู้สอน โดยหลักการของการบริหารงานงานวิชาการในเชิงพัฒนา ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสนใจที่จะใช้ประกอบเป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการให้มีความเจริญก้าวหน้า และทันสมัยต่อการบริหารงานในสถานศึกษาของตนให้บรรลุความสำเร็จในด้านวิชาการต่อไป

หทัยชนก ปัญญา (2558, หน้า 29) กล่าวว่าหัวหน้าหลักการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจในหน้าที่ของการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพของการศึกษาอันเป็น เป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษาต้องคำนึงถึงการพัฒนาลู่ความเป็นเลิศ ทำให้ดีที่สุด นำไปสู่คุณภาพที่คาดหวัง คำนึงถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษาโดยให้ บุคลากรทุกฝ่ายมีความรับผิดชอบร่วมกัน ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพ คำนึงถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพและความประหยัด การดำเนินการทางวิชาการโดยอาศัยการพัฒนาหรือ ดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การวางแผนงาน วิชาการการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวัดผลและการประเมินผลและเทียบโอน ผลการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การพัฒนา กระบวนการทางการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายในโรงเรียน การแนะแนวการศึกษา การประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคลากร ครอบครัวยุ วังค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การจัดระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือแบบเรียน เพื่อใช้ในโรงเรียน การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งหลักการดังกล่าว ย่อมจะสามารถบรรลุความสำเร็จ คือ ความเป็นเลิศทางวิชาการ

จากแนวคิดดังกล่าวอาจสรุปได้ว่า หลักการบริหารงานวิชาการ ต้องคำนึงการพัฒนาลู่ความเป็นเลิศ ทำให้ดีที่สุดนำไปสู่คุณภาพที่คาดหวัง คำนึงถึง วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษา โดยให้บุคลากรทุกฝ่ายได้รับรับผิดชอบร่วมกันทำ ให้ผลผลิตมีคุณภาพ คำนึงถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพและความประหยัด การดำเนินงาน ทางวิชาการโดยอาศัยหลักการดังกล่าวย่อมจะสามารถบรรลุความสำเร็จ คือ ความเป็นเลิศทางวิชาการ

4. บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการ

บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุด ของโรงเรียน เพราะโรงเรียนจะมีมาตรฐานหรือคุณภาพมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับบทบาท หน้าที่ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการเป็นหลัก ซึ่งงานวิชาการได้ครอบคลุม เกี่ยวกับหลักสูตร แผนการสอน การนิเทศการสอน ตารางการสอน สื่อการเรียนการสอน

และการวัดและประเมินผล การกำหนดความหมายของงานวิชาการนั้น ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านกล่าวไว้ ดังนี้

Gulick และ Urwick (สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์, 2554, หน้า 55-57 ; อ้างอิงมาจาก Gulick และ Urwick, 1973) กล่าวถึงหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาว่า ประกอบด้วย งานหรือกิจกรรม 7 อย่างด้วยกัน ซึ่งเป็นที่รู้จักกันเป็นอย่างดีในศาสตร์สาขาการบริหารการศึกษาที่เรียกโดยย่อว่า “POSDCORB”

P การวางแผน (planning) กิจกรรมหรืองานที่จะต้องกำหนดวัตถุประสงค์นโยบาย และวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุดไว้ล่วงหน้า เพื่อเป็นแนวทางสำหรับดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ จะต้องเป็นเรื่องเกี่ยวกับอนาคต จะต้องเป็นการกระทำและจะต้องเป็นวิถีทางการกระทำที่ต่อเนื่องกันไปจนสำเร็จตามเป้าหมาย

O การจัดองค์การ (Organizing) การจัดระบบความสัมพันธ์ระหว่างส่วนงานต่างๆ และบุคคลในองค์การ โดยกำหนดภารกิจ อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบให้ชัดเจนเพื่อให้การประกอบการตามภารกิจขององค์การบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

S การจัดบุคลากร (Staffing) คนเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด ที่ส่งผลให้สำเร็จหรือล้มเหลว ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการจัดหา พัฒนา และธำรงรักษาทรัพยากรบุคคล

D การสั่งการ (Directing) การให้คำแนะนำ การชี้แจง กำกับ โดยผู้บริหารควรมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาแต่ละคนตามลำดับ โดยให้สัมพันธ์และสอดคล้องกับความรับผิดชอบแต่ละตำแหน่ง ประกาศใช้ระเบียบ และออกคำสั่ง ให้ลูกน้องถือปฏิบัติ และการตัดสินใจสั่งการได้ถูกต้องรวดเร็ว

Co การประสานงาน (Co-ordinating) มีความสัมพันธ์กับขนาดขององค์การเป็นอย่างยิ่งถ้าองค์การขนาดใหญ่ระบบประสานงานต้องมีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารควรมีความสามารถในการสั่งการ การทำความเข้าใจ และการจูงใจ

R การรายงาน (Reporting) เป็นการบันทึก การรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับการปฏิบัติของพนักงาน หรือรายงานด้านการเงิน กำไร งบดุล ติดตามงาน การปรับแก้ไข ข้อมูลดี ถูกต้องช่วยในการวางแผนและพัฒนาได้ดี

B การงบประมาณ (Budgeting) การบริหารจัดการการเงิน

การควบคุมตรวจสอบ

ทสณี วงศ์เย็น (2555, หน้า 37-38) กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการ ไว้ดังนี้

1. บทบาทการพัฒนาความเป็นผู้นำทางวิชาการ เป็นบทบาทสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องฝึกฝนและพัฒนาความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ด้วยการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากสถาบันการศึกษา ศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญหรือศึกษาดูด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาองค์ความรู้แห่งวิชาชีพ สมรรถนะในการปฏิบัติงานและการบ่มเพาะคุณธรรม จริยธรรม ที่ส่งเสริมให้มีความคิดดี เจียบแหลม มีความเป็นคนดี (ด้านส่วนตัว ครอบครัว สังคม) รวมทั้งการปฏิบัติตนเป็นอย่างดีในการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ร่วมงาน โดยปฏิบัติให้เป็นกิจนิสัย จนเกิดเป็นลักษณะนิสัยที่ดีและพร้อมที่จะสร้างบรรยากาศภายในสถานศึกษาให้เป็นแหล่งพัฒนาการเรียนรู้ของครู นักเรียน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องต่อไป

2. บทบาทในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะของผู้นำทางวิชาการที่แท้จริง ต้องมีวิสัยทัศน์ มีทักษะกว้างไกลมีความสามารถที่จะทำให้ผู้ร่วมงานยอมรับความคิดเห็นในการใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อการศึกษาในการบริหารงานวิชาการยินดีร่วมปฏิบัติงาน

3. บทบาทการพัฒนาสถานศึกษาด้านวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางวิชาการต้องมีความรู้ ความสามารถและมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาสถานศึกษา ด้วยการพัฒนาทั้งระบบ ให้เป็นองค์กรเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ใช้ระบบบริหารสถานศึกษาแบบยึดผู้เรียนเป็นสำคัญและกระจายอำนาจให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ธารีรัตน์ กลยนิษฐ์ (2556, หน้า 44-52) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารงานวิชาการ ไว้ดังนี้

1. บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารงานวิชาการ การบริหารงานวิชาการ เป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา และเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารสถานศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ส่วนการบริหารงานด้านอื่นๆ นั้น แม้จะมีความสำคัญเช่นเดียวกัน แต่ก็เป็นเพียงบางส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการบริหาร จะต้องสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การที่จะ

ตรวจสอบว่าสถานศึกษาใดผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการ สามารถ
ดูได้จากสิ่งต่อไปนี้

- 1.1 สถานศึกษามีขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ
- 1.2 ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์และแนวคิดใหม่ๆ ในการ
พัฒนางาน
- 1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความตระหนักและร่วมกัน
พัฒนางานวิชาการอย่างจริงจัง
- 1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูนำปรัชญาของสถานศึกษา
ไปสู่การปฏิบัติตามโครงการต่างๆ ได้อย่างดีเยี่ยม
- 1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้
อย่างมีประสิทธิภาพ

กิจกรรมการบริหารงานวิชาการ จะเปลี่ยนแปลงไปตาม
สาระสำคัญของหลักสูตรและนโยบายการบริหารของหน่วยงานระดับกรม เช่น การเร่งรัด
ในการพัฒนาคุณภาพการบริหาร การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น การเรียนการสอน
การนิเทศและการประเมินคุณภาพภายใน ตลอดจนการเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามี
ส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา เป็นต้น กิจกรรมต่างๆ เหล่านี้นอกจากจะส่งผลโดยตรง
ต่อนักเรียนแล้วยังส่งผลต่อการบริหารการศึกษาในระดับชาติอีกด้วย การดำเนินกิจกรรม
ทางวิชาการจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ลำพังผู้บริหารสถานศึกษาเพียงฝ่าย
เดียวไม่สามารถจะเป็นผู้ชี้ขาดในทุกเรื่อง ในการบริหารงานวิชาการจึงจำเป็นที่คณะครู
ทีมงาน หรือแม้แต่คณะกรรมการบริหารสถานศึกษาต้องมีส่วนร่วมในการบริหาร นับตั้งแต่
การแสดงความคิดเห็น การวางแผน การตัดสินใจ การปฏิบัติ การติดตามตรวจสอบและ
ประเมินผล ทั้งนี้เพื่อประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ
ที่มีต่อผู้เรียนเป็นสำคัญ

สมรรถภาพภาวะของผู้บริหาร เป็นดัชนีบ่งชี้ความสำเร็จของ
การบริหารการที่ผู้บริหารได้มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ของการบริหารสถานศึกษา
จะเป็นสิ่งที่จะช่วยให้การจัดการศึกษาจัดการศึกษาสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สรุปได้ว่า บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารงานวิชาการ ผู้บริหาร
มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อหน่วยงาน ต่อผู้ใต้บังคับบัญชา และต่อผลงานอันเป็นส่วนรวม
คุณภาพและบทบาทของผู้บริหารมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับคุณภาพของสถานศึกษา

รวมทั้งมีผลสะท้อนต่อผลงานและวิธีปฏิบัติงานของสถานศึกษาแต่ละแห่งเป็นอันมาก ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีวิสัยทัศน์และแนวคิดใหม่ๆ ในการพัฒนางาน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความตระหนักและร่วมกันพัฒนางานวิชาการอย่างจริงจัง สามารถนำปรัชญาของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติตามโครงการต่างๆ ได้อย่างดีเยี่ยม และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. หลักการบริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะได้คำนึงถึงหลักการบริหาร ดังนี้

2.1 มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาที่ชัดเจน

ผู้บริหารต้องเข้าใจถึงเป้าหมายของสถานศึกษาว่าเป็นไปในทิศทางใด จึงจะจัดงาน จัดคน จัดเงิน วัสดุวัสดุอุปกรณ์ได้เหมาะสม

2.2 ต้องมีเทคนิควิธีการในการบริหารงาน การบริหารงาน

ทุกประเภทย่อมมีเทคนิควิธีการ ขั้นตอนและกระบวนการ งานที่ควรทำควรมีระบบ มีความรอบคอบซึ่งจะทำให้งานดำเนินไปด้วยดี

2.3 มีการประเมินผล เมื่อได้ดำเนินกิจการใดควรจะได้มีการประเมินผลและติดตามผล เพื่อที่จะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงงานได้ดีขึ้น การทำงานที่ขาดการประเมินผลจะไม่ช่วยในการพัฒนาสถานศึกษา

สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะได้คำนึงถึงหลักการบริการ คือ ควรมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาที่ชัดเจน ต้องเข้าใจเป้าหมายของสถานศึกษาว่าเป็นไปในทิศทางใด จึงจะจัดงาน จัดคน จัดเงิน จัดวัสดุ อุปกรณ์ได้เหมาะสม ต้องมีเทคนิควิธีการในการบริหารงาน การบริหารงานทุกประเภทย่อมต้องมีเทคนิควิธีการ ขั้นตอน และกระบวนการ งานที่ทำควรมีระบบ มีความรอบคอบ มีการประเมินผล และติดตามผล เพื่อที่จะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงงานได้ดีขึ้น การทำงานที่ขาดการประเมินผลจะไม่ช่วยในการพัฒนาสถานศึกษา

3. เทคนิคการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร

เทคนิคการบริหารงานจำเป็นสำหรับผู้บริหาร เพราะจะทำให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ เทคนิคที่ผู้บริหารควรจะต้องรู้และฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ มีดังนี้

3.1 เทคนิคการบริหารงาน การบริหารงานนั้นผู้บริหารต้องใช้ในการตัดสินใจอย่างรอบคอบ โดยอาศัยข้อมูลและเหตุผลอย่าตัดสินใจด้วยอารมณ์ และความคิดส่วนตัว ควรมีการรับฟังอีกฝ่ายหนึ่งด้วยใจเป็นธรรม

3.2 เทคนิคการสั่งงาน ต้องสั่งอย่างชัดเจน ให้เข้าใจตามกาลเทศะให้เหมาะสมกับบุคคลเพื่อจะได้นำไปปฏิบัติ ต้องระมัดระวังใช้วาจาที่สุภาพ มีมารยาทและน้ำเสียง ท่าที วาจาที่เหมาะสม

3.3 เทคนิคในการรับฟังความคิดเห็น ผู้บริหารควรรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่ายสร้างบรรยากาศให้ผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถแสดงความคิดเห็นได้ และควรพิจารณาว่าจะนำความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชาไปปฏิบัติได้หรือไม่

3.4 เทคนิคในการติชม การติชมให้เหมาะสมกับกาลเทศะ และติชมในเรื่องผลงาน การติควรยึดหลักดีเพื่อก่อและชมเพื่อสร้างสรรค์ให้เกิดกำลังใจ ยกย่องชมเชยด้วยความจริงใจ

3.5 เทคนิคในการก่อให้เกิดระเบียบวินัย ผู้บริหารจะเป็นตัวอย่างที่ดีในการทำตนให้มีระเบียบวินัย การวางระเบียบวินัยควรคำนึงถึงความเหมาะสม และสามารถนำไปปฏิบัติได้ และควรแจ้งล่วงหน้า เพื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถเข้าใจและนำไปปฏิบัติได้ รวมทั้งต้องมีมาตรการในการควบคุมการปฏิบัติตามระเบียบวินัย

3.6 เทคนิคในการวางตน ควรวางตนเป็นตัวอย่าง มีความเที่ยงตรงยุติธรรม ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง แจกจ่ายให้ทั่วถึง ไม่ควรสนิทสนมกับผู้ใด โดยเฉพาะทำตนให้เป็นมิตรและเป็นที่ยอมรับให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา

3.7 เทคนิคการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ต้องมีการติดต่อสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน เข้าร่วมงานสังคม เป็นประธานในพิธีรวมทั้งการสร้างความสัมพันธ์กับภายนอก

3.8 เทคนิคในการเพิ่มสมรรถภาพให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา ส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้มีความก้าวหน้าในการทำงาน ทำงานตามความรู้ความสามารถของตนและมีโอกาสที่จะได้เลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง รวมทั้งการเป็นที่ปรึกษาให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา

สรุปได้ว่า เทคนิคที่ผู้บริหารควรจะต้องรู้และฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ ผู้บริหารต้องตัดสินใจอย่างรอบคอบ การสั่งงาน ต้องสั่งอย่างชัดเจน รับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่าย สร้างบรรยากาศให้ผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถแสดงความคิดเห็นได้ การติชมให้เหมาะสมกับกาลเทศะ เป็นตัวอย่างที่ดีในการทำตนให้มีระเบียบวินัย ความเที่ยงตรง ยุติธรรม ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง แจกจ่ายงานให้ทั่วถึง ส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้มีความก้าวหน้าในการทำงาน

4. หน้าที่ของผู้บริหารในด้านวิชาการ

4.1 สถานที่ศึกษาควรจะมีมาตรฐานดีกว่าในปัจจุบัน ควรจะให้ครูทุกคนได้มีส่วนร่วม มีส่วนรับผิดชอบในการบริหารงาน ผู้บริหารควรให้ครูและนักเรียนของตนได้มีโอกาสดังกล่าวนี้บ้าง ความจริงก็เป็นที่ยุติกันอยู่แล้ว ผู้บริหารเป็นบุคคลหมายเลข 1 ของสถานศึกษา สถานศึกษาจะดีหรือไม่ อยู่ที่ผู้บริหาร ดังนั้นผู้บริหารควรมีหน้าที่ปรับปรุงคณะครูให้ดีขึ้นและมีหน้าที่รับผิดชอบรวมกันกับคณะครู

4.2 เท่าที่ปรากฏอยู่ รู้สึกว่าผู้บริหารไม่ปล่อยให้ครูทำงานเท่าที่เขาควรจะได้ ผู้บริหารควรดำเนินการประชุมครูเพื่อปรึกษาหารือในหัวข้อต่อไปนี้

4.2.1 กิจกรรมของโรงเรียน

4.2.2 วิธีการสอน

4.2.3 ระเบียบการบริหารงานที่ปฏิบัติเป็นประจำ

4.2.4 ชีวิตความเป็นอยู่ในหอพัก

4.2.5 การอภิปรายหรือพิจารณาการสอนนักเรียน

4.2.6 ปัญหาในการสอน

4.2.7 กิจกรรมนอกหลักสูตรหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร

4.2.8 วิธีการจัดเตรียมหาเครื่องประกอบ และอุปกรณ์

การสอนเพื่อสนองความต้องการของนักเรียนและครู

4.2.9 สวัสดิภาพของผู้เรียน

4.2.10 บริการความสะดวกสบายต่างๆ

4.2.11 การจัดทำตารางเรียนประจำวัน

4.2.12 โครงการประจำปี

4.2.13 การบรรยายชีวิตดำเนินงาน

4.2.14 คำแนะนำต่างๆ จากกระทรวง

4.2.15 การเตรียมแบบงานเพื่อไปศึกษานอกสถานที่

4.2.16 การโฆษณาหรือออกหนังสือพิมพ์ของสถานศึกษา

4.2.17 วางแผนติดตามผลงานของผู้เรียน

4.2.18 ความก้าวหน้าทางการศึกษาในเมืองไทย

4.2.19 การวัดผลในการสอน

สรุปได้ว่า หน้าที่ของผู้บริหารในด้านวิชาการ ที่สำคัญ คือ ผู้บริหารควรจัดให้ทุกคนได้มีส่วนร่วม มีส่วนรับผิดชอบในการบริหาร ผู้บริหารควรมีหน้าที่ปรับปรุงคณะครูให้ดีขึ้นและมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันกับคณะครู

5. กระบวนการบริหารงาน

การบริหารงานของผู้บริหารย่อมมีฐานของการบริหาร คือ อำนาจหน้าที่ (Authority) หมายถึง สิทธิในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งได้กำหนดไว้กับตำแหน่ง เพื่อให้ผู้ดำรงตำแหน่งใช้สำหรับการตัดสินใจและปฏิบัติหน้าที่ที่การงานต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วงลงได้ ส่วนความรับผิดชอบ (Responsibility) เป็นความผูกพันที่ผู้บริหารยึดถือไว้ ในการที่จะปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ให้เป็นผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ผู้บริหารย่อมต้องมีภารกิจหรือบทบาทหน้าที่ (Function of Administration) หรือต้องมีกระบวนการบริหารงานที่จะต้องยึดถือเป็นจุดยืนสำหรับปฏิบัติกิจกรรมในการบริหาร ซึ่งกระบวนการบริหารจะช่วยให้ผู้บริหารประสบความสำเร็จ ดังนี้

5.1 ช่วยให้การบริหารงานสะดวกและรวดเร็วขึ้น

เพราะมองเห็นความสำคัญของงาน ลดปัญหาความซ้ำซ้อน และสามารถมอบหมายงานได้ถูกต้อง

5.2 ช่วยให้ผู้บริหารสามารถนำเทคนิคต่างๆ มาใช้ในการปรับปรุงการทำงานให้ทันความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของสังคม

5.3 ช่วยให้สถานศึกษาได้ขยายงาน มีความเจริญเติบโต และก้าวหน้ามองเห็นปัญหา สามารถทำงานบรรลุวัตถุประสงค์ได้ตามที่วางไว้

5.4 ช่วยส่งเสริมตัวบุคคลในการทำงาน การจัดหน่วยงานการบริหารงานได้เหมาะสมกับบุคคล เพื่อให้บุคคลปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ

5.5 ช่วยให้ผู้บริหารได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ กระตุ้นให้บุคคลในองค์การทำงานอย่างมีอิสระและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

5.6 ช่วยในการจัดหมวดหมู่ของงานให้เป็นไปตามความเหมาะสมและรวดเร็ว

5.7 ช่วยให้มีการประเมินผล และการติดตามผลของการปฏิบัติงานกระบวนการบริหารที่แสดงถึงงานของผู้บริหาร

สรุปได้ว่า กระบวนการบริหารงาน คือ การตัดสินใจและปฏิบัติหน้าที่การงานต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วงลงได้ ซึ่งกระบวนการบริหารงานที่จะต้องยึดถือเป็นจุดยึด

สำหรับปฏิบัติการกิจกรรมในการบริหาร ซึ่งช่วยให้การบริหารงานสะดวกและรวดเร็วขึ้นช่วยให้สามารถนำเทคนิคต่างๆ มาใช้ในการปรับปรุงการทำงานให้ทันความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของสังคม ช่วยให้สถานศึกษาได้ขยายงาน มีความเจริญเติบโต และก้าวหน้ามองเห็นปัญหา สามารถทำงานบรรลุวัตถุประสงค์ได้ตามที่วางไว้ ช่วยให้มีการประเมินผล และการติดตามผลของการปฏิบัติงานกระบวนการบริหารที่แสดงถึงงานของผู้บริหาร

6. โครงสร้างการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

ในสถานศึกษา งานวิชาการอยู่ในความรับผิดชอบของผู้บริหาร ผู้ช่วย ผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะ หัวหน้าแผนกวิชา และหัวหน้างานต่างๆ รวมทั้งครู อาจารย์ อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรทางด้านวิชาการ ซึ่งอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษา มีดังนี้

6.1 บริหารสถานศึกษาตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือกระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย

6.2 บริหารสถานศึกษาตามคำสั่ง คำแนะนำ คำชี้แจงของผู้มีอำนาจหน้าที่ซึ่งไม่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ แบบแผน คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือกระทรวงศึกษาธิการ

6.3 บริหารสถานศึกษาตามนโยบายของรัฐบาล และแผนการศึกษาแห่งชาติ

6.4 กำหนดแผนงาน ดำเนินงาน สั่งงานและมอบหมายงาน ประสานงาน ควบคุม ติดตามผลของหน่วยงานต่างๆ ของสถานศึกษา รับผิดชอบในเรื่องการเงินและทรัพย์สินอื่นๆ ของสถานศึกษา

6.5 กำหนดระเบียบ ข้อบังคับ เกี่ยวกับการดำเนินงานของสถานศึกษาโดยความเห็นชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือกระทรวงศึกษาธิการ

6.6 ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการครู อาจารย์ พนักงานเจ้าหน้าที่และลูกจ้างของสถานศึกษา

6.7 ประเมินผลงาน พิจารณาความดีความชอบ พิจารณาโทษสั่งลงโทษผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา

6.8 ปกครอง อบรมและพิจารณาลงโทษนักเรียนนักศึกษาหรือผู้เข้ารับการฝึกอบรมตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ

6.8 วิจัย สั่งการ เพื่อแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาตามอำนาจหน้าที่

6.9 อนุมัติผลการสอบทุกระดับการศึกษาในสถานศึกษา และรายงานผลการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษา ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบภายใน 30 วัน นับแต่วันอนุมัติผลการสอบ

6.10 วิเคราะห์ประเมินผล รวบรวมข้อมูลและจัดทำสถิติต่างๆ ของสถานศึกษา

6.11 นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้ และเผยแพร่ให้ผู้ได้บังคับบัญชาเพื่อนำไปปรับปรุงการเรียนการสอน และการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

6.12 เป็นผู้นำในการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ชุมชนประชาชนในท้องถิ่น ส่วนราชการและองค์กรอื่นๆ เพื่อความเจริญของสถานศึกษา และท้องถิ่น

6.13 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายส่วนผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำหนดไว้ 4 ฝ่าย และความรับผิดชอบในฐานะผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ช่วยปกครองบังคับบัญชาข้าราชการครู อาจารย์ พนักงาน เจ้าหน้าที่ นักเรียน นักศึกษา ลูกจ้าง หรือผู้เข้ารับการฝึกอบรมของสถานศึกษา และความรับผิดชอบตามฝ่ายที่ได้รับมอบหมาย

ปริญญา จันทะพันธ์ (2556, หน้า 39) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารงานวิชาการ ไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษา ด้านวิชาการ คุณลักษณะความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่สอดคล้องกับบทบาท จะเป็นเหตุนำไปสู่การประสบความสำเร็จด้านการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องคำนึงถึงการนำหลักการบริหารมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาของตนเอง

หทัยชนก ปัญญา (2558, หน้า 69) สรุปได้ว่า อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษาประกอบด้วย การบริหารสถานศึกษาตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือกระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย บริหารสถานศึกษาตามคำสั่ง คำแนะนำ คำชี้แจงของผู้มีอำนาจหน้าที่ซึ่งไม่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ แบบแผน คำสั่ง หรือ คำวินิจฉัยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือกระทรวงศึกษาธิการ บริหารสถานศึกษา

ตามนโยบายของรัฐ และแผนการศึกษาแห่งชาติ กำหนดแผนงาน ดำเนินงาน สั่งงาน และมอบหมายงาน ประสานงาน ควบคุม ติดตามผลงานของหน่วยงานต่างๆ ของสถานศึกษารับผิดชอบในเรื่องการเงินและทรัพย์สินอื่นๆ ของสถานศึกษา กำหนดระเบียบ ข้อบังคับ เกี่ยวกับการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยความเห็นชอบของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปกครอง บังคับบัญชาข้าราชการครู อาจารย์ พนักงานเจ้าหน้าที่ และลูกจ้างของสถานศึกษา ประเมินผลงาน พิจารณาความดีความชอบ พิจารณาโทษ สั่งลงโทษผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา ปกครอง อบรมและพิจารณาลงโทษ นักเรียนนักศึกษาหรือผู้เข้ารับการอบรมตามระเบียบของทางราชการ วินิจฉัย สั่งการ เพื่อแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาตามอำนาจหน้าที่ อนุมัติผลการสอบ ทุกระดับการศึกษาในสถานศึกษา และรายงานผลการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษา ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ ภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันอนุมัติผลการสอบ วิเคราะห์ประเมินผล รวบรวมข้อมูลและจัดทำสถิติต่างๆ ของสถานศึกษา นำเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้ และเผยแพร่ให้ผู้ได้บังคับบัญชาเพื่อนำไปปรับปรุง การเรียนการสอน และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาเป็นผู้นำในการสร้างเสริม ความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ชุมชน ประชาชนในท้องถิ่น ส่วนราชการและองค์กรอื่นๆ เพื่อความเจริญของสถานศึกษาและท้องถิ่น ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามผู้บังคับบัญชามอบหมาย บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบต่องานวิชาการโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาถือว่า มีความสำคัญสูงสุดต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวงานวิชาการของสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจำต้องเข้าใจที่เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเองที่มีต่อการบริหารงานที่เป็นภารกิจและตระหนักถึงผลได้หรือผลเสียที่จะเกิดขึ้นจากการบริหารงานดังกล่าว

จากแนวคิดของนักการศึกษา สามารถสรุปได้ว่า ผู้บริหารที่ดีจะต้อง มีคุณลักษณะทั้งด้านส่วนตัวและด้านวิชาชีพที่เหมาะสมอันจะเป็นเครื่องมือช่วยให้ประสบผลสำเร็จในการบริหารงาน

ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมทุกชนิด ที่ช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและมาตรฐานจนบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษามีนักการศึกษาและนักวิชาการได้เสนอขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 29) กำหนดขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่องการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 มีขอบข่าย ดังนี้

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น มีขั้นตอนดังนี้
 - 1.1 วิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำไว้
 - 1.2 วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้นหรือประเด็นที่สถานศึกษาหรือกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาให้ความสำคัญ
 - 1.3 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชนเพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
 - 1.4 จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาเพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชา หน่วยการเรียนรู้แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อจัดประสบการณ์และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนประเมินผลและปรับปรุง
 - 1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติ
2. การวางแผนงานด้านวิชาการ มีขั้นตอนดังนี้
 - 2.1 วางแผนงานด้านวิชาการโดยการรวบรวมข้อมูลและกำกับ ดูแล นิเทศและติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
 - 2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา มีขั้นตอนดังนี้
 - 3.1 จัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยความร่วมมือของเครือข่ายสถานศึกษา

3.2 จัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้น ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บูรณาการการเรียนรู้ กลุ่มสาระ การเรียนรู้ต่างๆ เพื่อคุณภาพ การเรียนรู้ของผู้เรียนพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3.3 ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้

3.4 จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อ การเรียนรู้

3.5 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้

3.6 ส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียนและช่วยเหลือ นักเรียนพิการด้อยโอกาสและมีความสามารถพิเศษ

4.การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

4.1 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเอง โดย

4.1.1 จัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการ เปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนอื่น

4.1.2 จัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

4.1.3 จัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ

4.1.4 เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ่งมากขึ้น สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะได้แก่ การศึกษาด้านศาสนา ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ ผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก

4.1.5 เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และโลก

4.2 สถานศึกษาสามารถจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ โดยความร่วมมือของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและเครือข่ายสถานศึกษา

4.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

4.4 นิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา
“และรายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

5.1 จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

5.2 ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา

5.3 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

5.4 จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5.5 ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมสื่อการเรียนและ อำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

5.6 จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่มีการประสานความร่วมมือ กับบิดามารดา และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

6. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

6.1 กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาโดยให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ

6.2 จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา

6.3 วัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ผลการเรียนและอนุมัติผลการเรียน

- 6.4 จัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้นและจัดให้มีการ
 ซ่อมเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน
- 6.5 จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผล
- 6.6 จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอน
 ผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียน
 การสอน
- 6.7 ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการประเมินการเรียนด้านต่างๆ
 รายปี/รายภาคและตัดสินผลการเรียนการผ่านช่วงชั้นและจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 6.8 การเทียบโอนผลการเรียนเป็นอำนาจของสถานศึกษาที่จะแต่งตั้ง
 คณะกรรมการดำเนินการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ ได้แก่คณะกรรมการเทียบระดับ
 การศึกษา ทั้งในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน
 และเสนอคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการพร้อมทั้งให้ผู้บริหารสถานศึกษา
 อนุมัติการเทียบโอน
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- 7.1 กำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของ
 กระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครูและผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา
- 7.2 พัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้
 โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้นทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด
 การจัดการ การหาเหตุผลในการตอบปัญหา การผสมผสานความรู้ แบบสหวิทยาการ
 และการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ
- 7.3 พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย
- 7.4 รวบรวม และเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนา
 คุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้
 และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 8.1 จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอก
 สถานศึกษาให้พอเพียงเพื่อสนับสนุนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองกับการจัดกระบวนการ
 เรียนรู้

8.2 จัดระบบแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น พัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ จัดให้มีห้องสมุดหมวดวิชา ห้องสมุดเคลื่อนที่ มุมหนังสือในห้องเรียน ห้องพิพิธภัณฑ์ ห้องมัลติมีเดีย ห้องคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ศูนย์วิชาการ ศูนย์วิทยบริการ Resource Center สวนสุขภาพ สวนวรรณคดี สวนหนังสือ สวนธรรมะ เป็นต้น

8.3 จัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่น ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษาของตนเอง เช่น จัดเส้นทาง/แผนที่ และระบบการเชื่อมโยงเครือข่ายห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดสถาบันการศึกษา พิพิธภัณฑ์ พิพิธภัณฑ์ วิทยาศาสตร์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ

9. การนิเทศการศึกษา

9.1 สร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่า เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผลการนิเทศเป็นการพัฒนา ปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารเพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติถูกต้องก้าวหน้า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครูเอง

9.2 จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่อง เป็นระบบและกระบวนการ

9.3 จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

10. การแนะแนว

10.1 กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบสำคัญ โดยให้ทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

10.2 จัดระบบงานและโครงสร้างองค์การแนวและดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน

10.3 สร้างความตระหนักให้ครูทุกคนเห็นคุณค่าของการแนะแนว และดูแลช่วยเหลือนักเรียน

10.4 ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยา และการแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้สามารถ บูรณาการในการจัดการเรียนรู้ และเชื่อมโยง สู่การดำรงชีวิตประจำวัน

10.5 คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและบุคลิกภาพที่เหมาะสม ทำหน้าที่ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น และคณะกรรมการแนะแนว

10.6 คู่มือ กำกับ นิเทศ ติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีระบบ

10.7 ส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างครู ผู้ปกครอง และชุมชน

10.8 ประสานงานด้านการแนะแนว ระหว่างสถานศึกษา องค์กรภาครัฐและเอกชน บ้าน ศาสนสถาน ชุมชน ในลักษณะเครือข่ายการแนะแนว

10.9 เชื่อมโยงระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

11.1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และความต้องการของชุมชน

11.2 จัดระบบบริหารและสารสนเทศโดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางานและการสร้างระบบประกันคุณภาพภายใน จัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ข้อมูลมีความสมบูรณ์เรียกใช้งาน สะดวก รวดเร็ว ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

11.3 จัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา (แผนกลยุทธ์/แผนยุทธศาสตร์)

11.4 ดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมสถานศึกษา ต้องสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็ง เน้นการมีส่วนร่วม และวงจรการพัฒนาคุณภาพของเดมมิง (Deming Cycle) หรือที่รู้จักกันว่าวงจร PDCA

11.5 ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่องด้วยการสนับสนุนให้ครู ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

11.6 ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

11.7 จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน

12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

12.1 จัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น

12.2 ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ ภายในชุมชน

12.3 ส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารและรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ

12.4 พัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างชุมชน

13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น

13.1 ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีต ประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น

13.2 เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจน ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของ ชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

13.3 ให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารกับแหล่งวิชาการในอื่นๆ

13.4 จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้าง ความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่า การประชุมผู้ปกครองนักเรียน การปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน การร่วมกิจกรรมกับสถาบันการศึกษาอื่น เป็นต้น

14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

14.1 ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิทธิในการจัด การศึกษาขั้นพื้นฐาน

14.2 จัดให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่ร่วมจัดการศึกษา

14.3 ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นร่วมกันจัดการศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

14.4 ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน ระหว่างสถานศึกษากับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

14.5 ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสมและจำเป็น

14.6 ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งด้านคุณภาพ และปริมาณ เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

15.1 ศึกษาและวิเคราะห์ระเบียบ และแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน

15.2 จัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้ และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน

15.3 ตรวจสอบร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา และแก้ไขปรับปรุง

15.4 นำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ

15.5 ตรวจสอบและประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาและนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป

16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

16.1 ศึกษา วิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อเป็นหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน

16.2 จัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

16.3 ตรวจสอบพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

17.1 จัดให้มีการร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดการและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

17.2 พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา ในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการ ชมรมวิชาการ เพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา

17.3 พัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ที่ให้ข้อเท็จจริงเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ เกิดขึ้น โดยเฉพาะหาแหล่งสื่อที่เสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

17.4 พัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชน

17.5 นิเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหา ผลิต ใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ

ประสิทธิผล (Effectiveness) เป็นสิ่งสำคัญที่ชี้วัดผลสำเร็จของการดำเนินงาน และแสดงว่าการดำเนินงานนั้นประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้แล้ว มีนักวิชาการให้ทรรศนะเกี่ยวกับประสิทธิผลไว้ ดังนี้

ปริญญา จันทะพันธ์ (2556, หน้า 63) กล่าวว่าประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ระดับผลของความสำเร็จจากการบริหารเพื่อให้งานบรรลุสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยพิจารณาจากความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวกปรับตัวเข้ากับ

สภาพแวดล้อมได้ เป็นคนดีและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด และใช้ทรัพยากรในการบริหารจัดการน้อยที่สุด

รัชนีย์ บุญเกิด (2556, หน้า 43) สรุปความหมายของ ประสิทธิภาพ ไว้ว่า ประสิทธิภาพเป็นลักษณะการที่บุคคล กลุ่ม องค์การสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายบรรลุถึงวัตถุประสงค์ และเป้าหมายตามต้องการได้

ราชบัณฑิตยสถาน (2556, หน้า 413) สรุปความหมายของ ประสิทธิภาพ ไว้ว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ผลสำเร็จ, ผลที่เกิดขึ้น

รุสนานี ลอแซ็ง (2556, หน้า 12) สรุปความหมายของ ประสิทธิภาพ ไว้ว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นของบุคคลหรือองค์การในผลการดำเนินงานที่ดี สามารถบรรลุผลสำเร็จที่เกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ การวัดผลงานที่ทำได้เทียบกับเป้าหมายหากสามารถทำได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ก็แสดงว่าการทำงานมีประสิทธิภาพสูง

วันวิสาข์ ศรีภูมิ (2556, หน้า 10) ให้ความหมายของประสิทธิผลไว้ว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสำเร็จใน ผู้การดำเนินงานโดยผลการ ปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

วีรวรรณ นิवासวงษ์ (2556, หน้า 16) สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับผลของความสำเร็จจากการบริหารเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และมีเกณฑ์การวัดประสิทธิผล

จิรวดี กระแสโสม (2556, หน้า 33) สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสำเร็จในการปฏิบัติงานของโรงเรียนที่เกิดจากความสามารถของผู้บริหารและครู ในการดำเนินกิจกรรมจนบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์

หทัยชนก ปัญญา (2558, หน้า 61) สรุปความหมายของประสิทธิผล ไว้ว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ผลการปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจของทุกๆ ฝ่าย โดยการใช้ทรัพยากรต่างๆ จนเกิดผลสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายต่างๆ ที่องค์การตั้งไว้ ซึ่งวัตถุประสงค์ที่ต้องพิจารณา คือ ประสิทธิภาพในมิติของค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนการผลิต (Input) ได้แก่ การใช้ทรัพยากรการบริหาร คือ คน เงิน วัสดุ เทคโนโลยีที่มีอยู่อย่าง ประหยัดคุ้มค่าและเกิดการสูญเสียน้อยที่สุด ประสิทธิภาพในมิติของกระบวนการบริหาร (Process) ได้แก่ การทำงานที่ถูกต้องได้มาตรฐานรวดเร็วและใช้เทคโนโลยีที่สะดวกกว่าเดิมและประสิทธิผลในมิติของผลผลิตและผลลัพธ์ (Output) ได้แก่ การทำงานที่มีคุณภาพเกิดประโยชน์ต่อสังคม เกิดผลกำไรทันเวลาปฏิบัติงานมีจิตสำนึกที่ดีต่อการทำงานและบริการเป็นที่พอใจของลูกค้าหรือผู้มารับบริการ

ฉัญญลักษณ์ ผาภูมิ (2559, หน้า 42) ให้ความหมายของ ประสิทธิผล ไว้ว่า ประสิทธิผล หมายถึง ผลสำเร็จในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้โดยใช้ทรัพยากรให้เกิดผลลัพธ์ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จุดสำคัญของประสิทธิผลทางวิชาการอยู่ที่ความสัมพันธ์ระหว่างงานวิชาการ 5 งาน คือ หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การนิเทศภายใน การวัดผล ประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษาที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

จากความหมายของประสิทธิผลข้างต้นนั้นสรุปได้ว่า ประสิทธิผล หมายถึง ผลสำเร็จในการปฏิบัติงานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ซึ่งเป็นผลมาจากการดำเนินงานทางวิชาการตามขอบข่ายงานวิชาการทั้ง 17 งาน ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย

ปัจจัยการบริหาร

สำหรับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ ได้มีนักวิชาการศึกษาหลายท่านได้ทำการศึกษาค้นคว้าและเสนอแนวคิดหลากหลาย ดังนี้ กระทบวงศึกษาธิการ, (2550 หน้า 1-4 อ้างถึงใน ปวีณา เหล่าลาด 2557, หน้า 45) ได้ให้ความคิดเห็นไว้ว่า การจัดการศึกษาในโรงเรียนให้มีคุณภาพ จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยต่างๆ มาผนึกกำลังเป็นหนึ่งเดียวประสานสัมพันธ์ให้มีพลังผลักดันการเรียนรู้อให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ปัจจัยดังกล่าวจำแนกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ สรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยพื้นฐาน

1.1 ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา

1.1.1 มีวิสัยทัศน์กว้างไกล

1.1.2 มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยใช้หลักเหตุผลในการบริหาร

1.1.3 มีจิตสำนึกในความมุ่งมั่น

1.1.4 ใจกว้าง เปิดโอกาสให้ครูมีเสรีในการคิด

1.1.5 ปฏิบัติการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้ให้เกิดผล

ตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา

1.1.6 มีศักยภาพในการจัดการระบบบริหารของโรงเรียน

โดยนำระบบคุณธรรมมาใช้มุ่งพัฒนาโดยองค์รวม

- 1.1.7 สร้างขวัญ กำลังใจให้ครูมีกำลังใจที่จะเป็นครูดี ครูเก่ง และครูที่ปรึกษา
- 1.1.8 ตระหนักในการพัฒนาโรงเรียนสู่ระบบคุณภาพ
- 1.1.9 มุ่งปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวทางของพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติและเข้าใจหลักสูตรและแนวการจัดการเรียนรู้
- 1.1.10 เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้
- 1.2 ปัจจัยด้านคุณลักษณะของครูผู้สอน
- 1.2.1 ครูมีบุคลิกภาพประชาธิปไตย มั่นคงเป็นแบบอย่างที่ดีของ นักเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนมีเสรีในการคิด พัฒนาปัญญาและอารมณ์อย่างสมดุล มีความรัก ความเมตตาต่อศิษย์
- 1.2.2 มีความรู้ ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจการเมืองและเทคโนโลยี
- 1.2.3 เข้าใจหลักสูตรและแนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ
- 1.2.4 ใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ อยู่เป็นประจำ
- 1.2.5 สร้างผลงานในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนรู้
- 1.2.6 มีศักยภาพในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การวัด และประเมินสภาพจริง
- 1.2.7 เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้
- 1.3 ระบบบริหารจัดการที่มีคุณภาพ
- 1.3.1 กำหนดเป็นแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาระยะ 5-10 ปี ไว้ในธรรมนูญสถานศึกษา
- 1.3.2 กำหนดแนวทางในการพัฒนาการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับ หลักสูตรและแนวการจัดการเรียนรู้
- 1.3.3 มีการตรวจสอบ ทบทวนตนเองของโรงเรียนทุกด้านเพื่อนำ โรงเรียนสู่ระบบประกันคุณภาพ
- 1.3.4 พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศใหม่ประสิทธิภาพ

1.3.5 กำหนดแผนกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ทบทวน ประเมิน นำเสนออย่างเป็นระบบและรายงานต่อสาธารณชนอย่างต่อเนื่อง

2. ปัจจัยสนับสนุน

2.1 การสนับสนุนและการมีส่วนร่วมของชุมชน

2.1.1 มีความเข้มแข็งในการที่จะเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนโรงเรียน

2.1.2 คณะกรรมการสถานศึกษาจะต้องประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิหลายๆ ด้านในท้องถิ่น

2.2 ศักยภาพของสถาบันการศึกษาในท้องถิ่น

2.2.1 เป็นที่ปรึกษาแก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในด้านการจัดการเรียนรู้และการวิจัยในชั้นเรียน

2.2.2 เป็นแหล่งวิทยากร

2.3 ศักยภาพและบทบาทของศึกษานิเทศก์และนักวิชาการในท้องถิ่น

2.3.1 มีศักยภาพในการนิเทศ

2.3.2 ให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง

จากแนวคิดของนักวิชาการ ผู้วิจัย จึงได้สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ดังนี้

1. ปัจจัยพื้นฐาน

1.1 ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา

1.2 ปัจจัยด้านคุณลักษณะของครูผู้สอน

1.3 ปัจจัยด้านระบบบริหารการจัดการที่มีคุณภาพ

2. ปัจจัยสนับสนุน

2.1 การสนับสนุนและการมีส่วนร่วมของชุมชน

2.2 ศักยภาพของสถาบันการศึกษาในท้องถิ่น

2.3 ศักยภาพและบทบาทของศึกษานิเทศก์และนักวิชาการในท้องถิ่น

บริบททั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นใหม่ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 5

วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และมาตรา 8 และมาตรา 33 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของสภาการศึกษาเมื่อคราวประชุมครั้งที่ 2/2553 วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2553 จึงกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และที่ตั้งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพื่อการบริหารและจัดการศึกษาสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเฉพาะระดับมัธยมศึกษา ประกอบด้วยท้องที่จังหวัดหนองคายและจังหวัดบึงกาฬ โดยมีโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำนวน 56 โรงเรียน

วิสัยทัศน์ (VISION)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เป็นองค์กรขับเคลื่อนการจัดการการศึกษามัธยมศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนสูงขึ้น มีคุณภาพตามมาตรฐานสู่สากล

พันธกิจ (MISSION)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการพัฒนาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความรู้คู่คุณธรรม พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

เป้าประสงค์ (GOALS)

1. ผู้เรียนทุกคนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ
2. ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการจัดการศึกษา 15 ปี อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ
3. สมรรถนะของครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มตามศักยภาพ
4. ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ 5 กลุ่มสาระหลักให้สูงขึ้น
5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษามีความเข้มแข็งเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง

สภาพปัจจุบันและสรุปปัญหาเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

สภาพการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
ในปัจจุบันผู้วิจัยได้สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐานของสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จากรายงานผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติ
ขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test) ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
จำนวน 6,515 คน พบว่า รายวิชาภาษาไทยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 44.95 (ระดับประเทศ
ร้อยละ 46.36) วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 47.10
(ระดับประเทศ ร้อยละ 49.00) วิชาภาษาอังกฤษได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 29.58
(ระดับประเทศ ร้อยละ 31.80) วิชาคณิตศาสตร์ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 27.34
(ระดับประเทศ ร้อยละ 29.31) วิชาวิทยาศาสตร์ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 33.92
(ระดับประเทศ ร้อยละ 34.99) และผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน
(Ordinary National Educational Test) ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 4,954 คน
พบว่า รายวิชาภาษาไทยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 47.87 (ระดับประเทศ ร้อยละ 52.29)
วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 33.36 (ระดับประเทศ
ร้อยละ 35.89) วิชาภาษาอังกฤษได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 23.86 (ระดับประเทศ ร้อยละ
27.76) วิชาคณิตศาสตร์ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 20.91 (ระดับประเทศ ร้อยละ 24.88)
วิชาวิทยาศาสตร์ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 29.91 (ระดับประเทศ ร้อยละ 31.62) (กลุ่มส่งเสริม
และพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 21, 2559) ในภาพรวมถือได้ว่าคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 มีคุณภาพการศึกษาที่ยังต้องปรับปรุง และพัฒนาให้ดี
ยิ่งขึ้น ทั้งนี้ปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าว ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องเข้ามามีบทบาทและ
ส่วนรับผิดชอบร่วมกันแก้ปัญหาและหาแนวทางแก้ไขให้ผู้เรียนมีคุณภาพตรงตามความมุ่ง
หมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้ผู้เรียนได้เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข
เป็นพลเมืองดีของชาติต่อไป (กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21, 2559)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

ทรงยศ แก้วมงคล (2555, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ปัจจัยดังกล่าวได้แก่ ปัจจัยระดับนักเรียน ปัจจัยระดับครู และปัจจัยระดับผู้บริหาร และเพื่อสร้างโมเดลพหุระดับของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนดังกล่าว ตัวอย่างคือ นักเรียน 1,260 คน ครู 672 คน และผู้บริหาร 84 คน รวม 2,016 คน จากโรงเรียน 84 โรงเรียน ซึ่งได้มาด้วยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม และแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้รับเครื่องมือกลับคืนมาจากนักเรียน 1,234 ชุด จากครู 631 ชุด และจากผู้บริหาร 84 ชุด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย และการวิเคราะห์พหุระดับด้วยสมการถดถอย

ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโดยรวมของโรงเรียนดังกล่าว อยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยระดับนักเรียน พบว่า พฤติกรรมการเรียน มีอิทธิพลทางบวกต่อประสิทธิภาพการบริหารวิชาการของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนเจตคติต่อการเรียนไม่มีอิทธิพล 3) ปัจจัยระดับครู พบว่า วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การสอน คุณลักษณะครู และพฤติกรรมการสอนไม่มีอิทธิพลต่อค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการรายห้องเรียน แต่วุฒิการศึกษาของครู มีอิทธิพลทางบวกต่อค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของพฤติกรรมการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05. 4) ปัจจัยระดับผู้บริหาร พบว่า พฤติกรรมการบริหารด้านการเป็นผู้นำ ด้านพฤติกรรมการตัดสินใจ และด้านพฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร มีอิทธิพลทางบวกต่อค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพการบริหารวิชาการรายโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วน ประสบการณ์การบริหาร และการฝึกอบรมทางการบริหารไม่มีอิทธิพล และ 5) จากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้เสนอโมเดลการวิเคราะห์พหุระดับของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะบางประการสำหรับการกำหนดนโยบาย การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ และการวิจัยในอนาคต

อัญญา หัสรังค์ (2555, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า 1. คุณภาพชีวิตการทำงาน ของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. การศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงาน ของครูกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของครูอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติยกเว้นด้านระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติงานเพียงด้านเดียวเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับคุณภาพชีวิตการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ธารีรัตน์ กลณีย์ (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า 1. ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2. ผู้บริหาร ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน 3. ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน 4. ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในอำเภอต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน 5. การวิจัยครั้งนี้ ได้นำเสนอแนวทางยกระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางยกระดับไว้ด้วยแล้ว

นิรัชกร ทองน้อย (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลในโรงเรียนประถมศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา 2) พัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลในโรงเรียนประถมศึกษา และ 3) ประเมินผลการนำระบบการบริหารงานวิชาการที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา โดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 ได้แก่ ผู้บริหาร และหัวหน้างานวิชาการหรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ในโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 750 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ระยะที่ 2

ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญประเมินระบบจำนวน 9 คน และระยะที่ 3 ได้แก่ ผู้บริหาร และครู
ในโรงเรียนที่นำระบบไปใช้ จำนวน 11 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
ประกอบด้วย แบบสอบถามแบบสัมภาษณ์ และแบบบันทึกสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน
ประถมศึกษาก่อนการพัฒนาระบบ โดยภาพรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
และมีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง 2) ระบบการบริหารงานวิชาการที่ผู้วิจัย
ได้พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 19 องค์ประกอบ ใน 4 ด้าน ดังนี้ ด้านปัจจัยนำเข้ามี
6 องค์ประกอบ ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สมรรถนะของครู ลักษณะของ
นักเรียน การจัดการกระบวนการเรียนรู้

วีรวรรณ นิवासวงษ์ (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัจจัย
ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มีความมุ่งหมาย ดังนี้
1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 2) เพื่อศึกษาระดับ
ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3
4) เพื่อสร้างสมการถดถอยประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ใน
การศึกษาค้นคว้า คือ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำนวน 306 คน

ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีส่วนช่วยในการส่งเสริมประสิทธิผล
การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ปัจจัยด้านการ
กำหนดเป้าหมายหรือสั่งการและปัจจัยด้านการตัดสินใจวินิจฉัยสั่งการ, ปัจจัยที่มีส่วนช่วย
ในการส่งเสริมประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาด้านความพึงพอใจใน
การทำงานของครู คือ ปัจจัยด้านแรงจูงใจและปัจจัยด้านการกำหนดเป้าหมายหรือสั่งการ
และปัจจัยที่มีส่วนช่วยในการส่งเสริมประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
ด้านทัศนคติของครู คือ ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำและปัจจัยด้านการ

กำหนดเป้าหมายหรือสั่งการ ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารงานวิชาการควรพิจารณาถึงปัจจัยเหล่านี้เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริม สนับสนุนให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไป

สุขตะเสริม สิทธิเดช (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ ส่งผลต่อการบริหารจัดการงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการ แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการ แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ครูสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการ แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ปีการศึกษา 2555 จำนวน 321 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า 1. ปัจจัยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนก ศึกษาธิการ แขวงคำม่วน สปป. ลาว โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 6 ด้าน ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร (X1) 2) ปัจจัยด้านครูผู้สอน(X2) 3) ปัจจัยด้านชุมชน (X3) 4) ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ (X4) 5) ปัจจัยด้านงบประมาณ (X5) และ 6) ปัจจัยด้านบรรยากาศในโรงเรียน (X6) 2. การบริหารจัดการในโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการ แขวงคำม่วน สปป.ลาว โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 6 ด้าน ตามลำดับ ดังนี้ ด้านการวัด และประเมินผล ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการศึกษา หลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านประชุมอบรมวิชาการ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และสื่อการสอน และระดับน้อย มี 1 ด้าน คือ ด้านห้องสมุด 3. ปัจจัยทั้ง 6 ด้านส่งผลต่อ การบริหารจัดการงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการ แขวงคำม่วน สปป.ลาว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จิตติพร จิตตรี (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ประสิทธิภาพการ บริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษา

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติราชการ และวุฒิการศึกษา การดำเนินการวิจัยใช้วิธีสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 288 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างได้ดำเนินการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe's Method) ผลการวิจัย พบว่า 1. ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติราชการ และวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จิวรดี กระแสโลม (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 : กรณีโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติเป็นเลิศ การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 : กรณีโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติเป็นเลิศตามขอบข่ายการบริหารวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการ 17 ด้าน โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 6 คน ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ จำนวน 6 คน และครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพ จำนวน 6 คน รวมทั้งสิ้น 18 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ทั้งหมด 6 โรงเรียน ประกอบด้วยโรงเรียนขนาดเล็ก 2 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 2 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 2 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม นำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า โดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย พบว่า 1) การพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในแผนกกลยุทธ์ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศของท้องถิ่น 2) การวางแผนด้านวิชาการ ได้แก่ การบริหารจัดการการจั้ดบรรยากาตทางวิชาการที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหาร 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง แบบบูรณาการ แบบร่วมมือ 4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงการพัฒนาหลักสูตร 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ได้แก่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บูรณาการ เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเรียนรู้จากประสบการณ์จริง 6) การวัดผลประเมินผล และการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ได้แก่ จัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ติดตามตรวจสอบการประเมินผล 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน และอบรมความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ โรงเรียนพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน 9) การนิเทศการศึกษา ได้แก่ แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศแบบกัลยาณมิตร 10) การแนะแนว ได้แก่ มีครูแนะแนวและมีครูประจำชั้นเป็นครูจัดการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพภายใน 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ได้แก่ ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางด้านวิชาการ พบว่า ส่งเสริมด้านการศึกษา โดยให้บริการด้านต่างๆ แก่ชุมชน 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ได้แก่ ส่งเสริม สนับสนุนในด้านการศึกษาแลกเปลี่ยน ใช้ทรัพยากร และร่วมกันพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ได้แก่ ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน สนับสนุนวิชาการให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาได้แก่ดำเนินการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ได้แก่ แต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกหนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา 17) การพัฒนาและใช้สื่อ

และเทคโนโลยีทางการศึกษา ได้แก่ ดำเนินการจัดทำจัดหาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาของสถานศึกษา 18) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ได้แก่ ใช้เทคนิควิธีการสอน ที่หลากหลาย และการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการจัดการเรียนสอนเพื่อยกระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ได้มาตรฐาน จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ทราบถึงแนวทาง และแนวปฏิบัติเป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 : กรณีโรงเรียนที่มีแนว ปฏิบัติเป็นเลิศ

นพมาศ อินงาม (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษา การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 : กรณีโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติเป็นเลิศ มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 : กรณีโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติเป็นเลิศ โดยใช้วิธี การศึกษาเชิงคุณภาพ ตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 17 ด้าน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 6 คน หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ จำนวน 6 คน และครู ประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 6 คน รวมทั้งหมด 18 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ทั้งหมด 6 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนขนาดเล็ก 2 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 2 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 2 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ ในการศึกษาค้นคว้าได้แก่ แบบสัมภาษณ์ชนิดที่มีโครงสร้างและแบบบันทึกการสนทนา กลุ่มนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า 1) โรงเรียนขนาดเล็กได้แก่ โรงเรียนมีการ แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นวางแผนงานวิชาการด้วยการมีส่วนร่วมของ ทุกฝ่ายจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาทุกกลุ่ม สาระจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ผู้ปกครองมีส่วนร่วม ประเมินผลการเรียนรู้ ครูทุกคนทำวิจัยในชั้นเรียนพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียนพัฒนาการนิเทศโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน จัดกิจกรรมแนะแนว โดยครูประจำชั้นกำหนดนโยบายระบบประกันคุณภาพภายในไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชน โดยการประชาสัมพันธ์ให้องค์กรต่างๆ ทราบเรื่องเกี่ยวกับการ จัดการศึกษา และให้เกิดความเข้าใจเพิ่มความพร้อมให้บุคคล ครอบครัว มีแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาสอดคล้องกับการจัดการศึกษาของ

กระทรวงศึกษาธิการมีหนังสือเรียนสอดคล้องกับหลักสูตรหลักสูตรของสถานศึกษามีสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ทันสมัย 2) โรงเรียนขนาดกลาง ได้แก่จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นที่อยู่บนบริบทของชุมชน วางแผนงานวิชาการโดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย จัดการเรียนการสอนนอกห้องเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงและประเมินผลการใช้หลักสูตรสอนด้วยการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมเน้นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ครอบคลุมการวิจัยในชั้นเรียนพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้ทันสมัยดำเนินการนิเทศอย่างต่อเนื่อง ทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานแนะแนวและพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในให้บริการด้านต่างๆ แก่ชุมชนแลกเปลี่ยนและใช้ทรัพยากรในการจัดการศึกษา ร่วมกัน ส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ระดมความคิดให้ได้มาซึ่งแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษามีหนังสือตรงตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดมีสื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลาย และ 3) โรงเรียนขนาดใหญ่ ได้แก่ การเน้นคนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นจัดทำแผนกลยุทธ์ด้านวิชาการยึดผู้เรียนเป็นสำคัญในการจัดการเรียนการสอน พัฒนาหลักสูตรโดยคำนึงถึงบริบทของท้องถิ่น จัดการเรียนรู้อสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ครูได้รับการอบรมการวิจัยพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก นิเทศแบบ กัลยาณมิตรผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแนะแนวมีการประชุมทุกภาคส่วนเพื่อสร้างความเข้าใจการประกันคุณภาพภายในให้บริการแก่ชุมชนด้านคอมพิวเตอร์ ห้องสมุดสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรอื่นสนับสนุนงานวิชาการแก่ครอบครัว มีระเบียบและแนวปฏิบัติด้านวิชาการเน้นการใช้หนังสือของกระทรวงศึกษาธิการ ครูและนักเรียนร่วมกันผลิตสื่อการเรียนรู้อื่นๆ 4) ข้อเสนอแนะ ได้แก่ สถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการสนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องควรมีการสร้างและและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่หลากหลายและทันสมัยมากยิ่งขึ้น แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิผล ต้องได้รับความร่วมมือในการพัฒนาจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ทราบถึงการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 : กรณีโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติเป็นเลิศซึ่งสามารถเป็นแนวทาง ให้ผู้บริหารโรงเรียนและหน่วยงานการศึกษาใช้เป็นข้อมูลเพื่อปรับปรุง พัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

นภัทร ทรัพย์ชม (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อ ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นครูวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 237 คน ซึ่งได้มา โดยการสุ่ม แบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.31 – 0.75 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ คือ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบลำดับขั้น (Stepwise Multiple Regression)

ผลการวิจัย พบว่า 1. ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ด้านการสร้าง บารมี ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการให้การสนับสนุน 2. ระดับประสิทธิผลการ บริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวางแผนงานวิชาการ และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา 3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 โดยภาพรวม พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.721$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 4. ตัวพยากรณ์ที่ดีในการ พยากรณ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ด้านการกระตุ้นทาง ปัญญา (X1) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (X2) ด้านการคำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคล (X3) ด้านการให้การสนับสนุน (X5) และด้านการจูงใจ (X6) จากผลการวิเคราะห์

ถดถอยสามารถสร้างสมการพยากรณ์ทำนายภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุเขต 1 ในรูปคะแนนดิบได้ ดังนี้

$$Y' = 0.019 + 0.363X_2 + 0.162X_1 + 0.120X_3 + 0.210X_6 + 0.149X_5$$

และสามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ ดังนี้

$$Z'y = 0.393ZX_2 + 0.193ZX_1 + 0.165ZX_3 + 0.254ZX_6 + 0.222ZX_5$$

และมีค่าอำนาจในการพยากรณ์ร่วมกันร้อยละ 72.10 ($R^2 = 0.721$)

ปวีณา เหล่าลาด (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อ

คุณภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 1 การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมาย) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 1 2) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 1 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานีเขต 1 4) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ครูผู้สอน จำนวน 339 คน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2556 ซึ่ง กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบตาราง Krejcie and Morgan และได้มาโดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 1 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 และแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก ด้านผู้บริหารสถานศึกษา (X1) ด้านครูผู้สอน (X2) ด้านงบประมาณ (X5) 2) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือปัจจัยด้านผู้บริหาร (X1) ปัจจัยด้านงบประมาณ (X5) ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (X6) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน (X3) และปัจจัยด้านครูผู้สอน (X2) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .741 หรือปัจจัยดังกล่าวมีความสามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนได้ร้อยละ 73.70 และสามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานดังนี้ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .479 + .577(X1) + 1.93(X5) + .127(X6) + .141(X3) + .193(X2)$$

ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$ZY^{\wedge} = .626ZX1 + .186ZX5 + .132ZX6 + .194ZX3 + .207ZX2$$

3) แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จากผลการวิจัยพบว่า ด้านอาคารสถานที่ควรมีการเสนอแนะแนวทางพัฒนา ดังนี้ 3.1) ด้านกำหนดแนวทางวางแผนการบริหารจัดการอาคารสถานที่ 3.2) ด้านบำรุงดูแลและพัฒนาอาคารสถานที่ 3.3) ด้านติดตามตรวจสอบการใช้อาคารสถานที่ 3.4) ด้านสรุปประเมินผล และรายงานการใช้อาคารสถานที่

ปิยนุช คำพินิจ (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษา

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนพระราชทานในจังหวัดศรีสะเกษ การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อ

1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนพระราชทานในจังหวัดศรีสะเกษ 2) เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนพระราชทานในจังหวัดศรีสะเกษ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนพระราชทานในจังหวัดศรีสะเกษกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนพระราชทานในจังหวัดศรีสะเกษ ประชากรทั้งหมด 329 คนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 175 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นแบบสอบถามเพื่อการศึกษา ค้นคว้า ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นเอง จำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วย 3 ตอน คือตอนที่ 1 เป็นคำถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนพระราชทาน ประกอบด้วยตอนที่ 3 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร

โรงเรียนพระราชทาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t -test และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถานภาพส่วนใหญ่เป็นครูประสบการณ์น้อยกว่า 15 ปี ขนาดของโรงเรียนเป็นขนาดใหญ่ (ร้อยละ 57.10) พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนพระราชทานโดยรวม อยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับปานกลางจำนวน 2 ด้าน และระดับมากจำนวน 1 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียนด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน และด้านการจัดการด้านการเรียนการสอนประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโดยรวม อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การพัฒนาระบบวัดและประเมินผลการเรียนรู้และการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนพระราชทานในจังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน มีความสัมพันธ์กัน ค่อนข้างสูง

วิรัตน์ พงษ์มิตร (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านนักเรียน ปัจจัยด้านบรรยากาศ ปัจจัยด้านทรัพยากร และปัจจัยด้านหลักสูตรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 2) ศึกษาประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 3) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผล 3.1) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนกับประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 3.2) สร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 97 คน และครูผู้สอน จำนวน 327 คน รวมจำนวน 424 คน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ปีการศึกษา 2556 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยเทียบ ตาราง Krejcie and Morgan และกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน ประมาณค่า มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.371–0.864 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.98 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและวิเคราะห์การถดถอย พหุคูณแบบขั้นตอน (Enter Multiple Regression)

ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านครู ด้านหลักสูตร ด้านบรรยากาศ ด้านทรัพยากร และด้านนักเรียน ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพการบริหารของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน 3.1) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนกับ ประสิทธิภาพการบริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า ปัจจัย ด้านบรรยากาศ ปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้าน นักเรียน และปัจจัยด้านหลักสูตร มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับมาก กับประสิทธิผล การบริหารของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3.2) การสร้างสมการ พยากรณ์ประสิทธิผลการบริหาร ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 21 โดยใช้ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเป็นตัวพยากรณ์ พบว่า ปัจจัยด้านหลักสูตร (X6) ปัจจัยด้านทรัพยากร (X5) ปัจจัยด้านผู้บริหาร (X1) ปัจจัย ด้านนักเรียน (X3) และปัจจัยด้านครูผู้สอน (X2) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการ บริหารของโรงเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .882 สามารถรวม พยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 21 ได้ร้อยละ 77.80

เชษมสร ไข่งศรี (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 41 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 2) เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยที่น่าจะส่งผลต่อการบริหารงานงานวิชาการของสถานศึกษา

ขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่น่าจะส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการกับการบริหารวิชาการของสถานศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 4) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41

ผลการวิจัย พบว่า 1. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการแนะแนว 2. ระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยมาก คือ ด้านครูผู้สอนค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 3. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารวิชาการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับดังนี้ ด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($r=.766$) ด้านการจัดการงบประมาณ ($r=.445$) ด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ($r=-.416$) ด้านความพร้อมของอาคารสถานที่ ($r=-.300$) ด้านผู้บริหาร ($r=.066$) ด้านครูผู้สอน ($r=-.030$) 4. เมื่อใช้การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า มีกลุ่มตัวแปร 4 ตัวที่มีนัยสำคัญของการพยากรณ์การบริหารวิชาการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (X6) ด้านครูผู้สอน (X4) ด้านความพร้อมของอาคารสถานที่ (X2) ด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน (X1) โดยกลุ่มตัวแปรเหล่านี้มีอำนาจในการพยากรณ์ได้ร้อยละ 66.70

พิมลพรรณ กุลาสา (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง สภาพ ปัญหา และแนวทางในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ในการวิจัยสภาพปัจจุบัน

ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำนวน 302 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) กลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์ ได้แก่ รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 1 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 2 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ครูวิชาการ จำนวน 3 คน ได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 และครูผู้สอน ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย พบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่า สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก และครูเห็นว่า สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ปัญหาการบริหารวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กที่พบได้แก่ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ออนไลน์เพื่อการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา 3) แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กพบว่าประเด็นที่จะต้องดำเนินการพัฒนา คือ ควรมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ และเป้าหมายในการปฏิบัติงานวิชาการ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องเหมาะสมกับตัวชี้วัด และพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปตามเป้าหมายและทิศทางของการศึกษาชาติมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้รักการอ่าน การอ่านคล่องเขียนได้ ครูผู้สอนจะต้องแก้ปัญหาการเรียนการสอนโดยใช้วิจัย มีการรายงานผลการนิเทศย้อนกลับเพื่อให้ครูผู้สอนได้การพัฒนาและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะและสถานศึกษาจะต้องจัดโครงสร้างภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องหรือรองรับการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครอง ควรร่วมกันในการระดมทรัพยากรในการจัดหาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Goodhart (2010, Abstract) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ลักษณะของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาของรัฐที่มีประสิทธิภาพในด้านวิชาการซึ่งทำการวิเคราะห์โดยศึกษาผลผลิต

ทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้านผลสัมฤทธิ์ทางด้านวิชาการ ความสำเร็จของโรงเรียนและประสิทธิภาพของการวัดผล พบว่า ความเป็นผู้นำในด้านการจัดองค์ความรู้ของผู้บริหารควรมีคุณธรรม จริยธรรมของครู ปฏิบัติการสอนและความเป็นหนึ่งเดียวของสถานศึกษามีความสัมพันธ์ต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนและส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพซึ่งกันและกัน

Kenneth (2010, Abstract) ได้ทำการศึกษา เรื่อง แนวทางการพัฒนางานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อเพิ่มคะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ในประเทศสหรัฐอเมริกา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัญหาทางวิชาการและแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อเพิ่มคะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหาร และครูผู้สอนจำนวน 228 คน ปี ค.ศ.2010 โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า การออกแบบการพัฒนาระบบวิชาการที่เป็นระบบและการดำเนินตามและการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเป็นประจำอยู่เสมอ ย่อมส่งผลต่อคะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนสูงขึ้นเป็นลำดับ

Adegbemile and Oluwadare (2011, Abstract) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สมรรถนะที่จำเป็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ การศึกษาในประเทศไนจีเรีย ปัญหาคุณภาพทางวิชาการของนักเรียนกับทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในประเทศไนจีเรียมีความเกี่ยวข้องกัน การวิจัยได้ทำการตรวจสอบสมรรถนะที่จำเป็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ การศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในภาคตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศไนจีเรีย พบว่าการบริหารงานบุคคลกับการบริหารงานงบประมาณเป็นทักษะที่จำเป็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหาร

Angela (2011, Abstract) ได้ทำการศึกษาเรื่อง วิสัยทัศน์และความเป็นผู้นำทางวิชาการการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตเมืองเวอร์จิเนีย วัตถุประสงค์ของการศึกษาครั้งนี้เพื่อตรวจสอบทางวิชาการ วิสัยทัศน์ โครงสร้าง ประสิทธิภาพโดยรวมและความไว้วางใจของผู้ปกครองนักเรียน พฤติกรรม ความเป็นผู้นำ การเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือครูสอนเต็มเวลาของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตเมืองเวอร์จิเนีย จำนวน 35 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้คือ

แบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่ามุมมองในแง่ดีของครูคือการสร้างเอกภาพ เน้นประสิทธิภาพโดยรวมและความไว้วางใจ ของผู้ปกครองนักเรียน สร้างความเป็นผู้นำ ของการเรียนการสอน และแสดงถึงสัมพันธ์เชิงบวกระหว่าง นักวิชาการและ ความสำเร็จ ของนักเรียน สำหรับสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ไม่ได้ แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์โดยตรงระหว่าง ความเป็นผู้นำการเรียนการสอนและนักเรียน

Michele (2012, Abstract) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การตรวจสอบผลของการ ทำกลยุทธ์การบริหารผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า เป็นการวิจัย เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยมุ่งเน้นไปยังนักเรียน ครู และผู้ปกครอง จำเป็นที่จะต้อง ปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพราะมีผลต่อนักเรียนแต่ละโรงเรียน ที่ประสิทธิภาพต่ำ และมีศักยภาพในการเพิ่มผลการสอบของ ACT (การสอบวัดระดับของนักเรียนในอเมริกา)

Olubunmi (2012, Abstract) ได้ทำการศึกษาเรื่อง กลยุทธ์ที่ทำให้โรงเรียน ประสบความสำเร็จของโรงเรียนในเท็กซัส ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การบริหาร สถานศึกษา ประเมินจากการสอบถามที่แบ่งเป็นข้อ ในด้านการบริหารมืออาชีพ การสอน และการปรับปรุงแก้ไขการเรียนรู้อาจารย์จัดสรรแหล่งเรียนรู้ ความจงรักภักดีต่อชุมชน ผลสัมฤทธิ์ทางการของนักเรียน และสถิติที่ใช้ได้นำสมการถดถอย มาวิเคราะห์ตัวแปร ซึ่งพบว่ากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาในปัจจุบันไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทาง วิชาการของนักเรียน (ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ) ยกเว้นด้านความจงรักภักดีของชุมชน และข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Klein Joseph (2012, Abstract) ได้ศึกษา เรื่อง สภาพปัญหาการบริหารงาน วิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศอังกฤษ การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา และโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างคือ ครูผู้สอน จำนวน 200 คน ปี ค.ศ. 2012 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการหาค่าสหสัมพันธ์แบบพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการ ที่พบบ่อยส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ด้านความโปร่งใสของผู้บริหารที่ไม่ สามารถตรวจสอบจากบุคคลภายนอกได้ และความขัดแย้งของบุคลากรในโรงเรียนยอม ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนทั้งสิ้น

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนให้มีประสิทธิผลนั้น มีปัจจัยหลายอย่างที่เป็นปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน เช่น ผู้บริหาร ครูผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบงานวิชาการ ครูผู้สอน ดังนั้น ในการดำเนินงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจะต้องใช้กระบวนการการบริหารในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้เหมาะสมกับความสำคัญนั้น เพราะงานวิชาการเกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน และเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จของผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัยจึงสรุปปัจจัยทางการบริหารด้านต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

1. ปัจจัยพื้นฐาน

- 1.1 ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา
- 1.2 ปัจจัยด้านคุณลักษณะของครูผู้สอน
- 1.3 ปัจจัยด้านระบบบริหารการจัดการที่มีคุณภาพ

2. ปัจจัยสนับสนุน

- 2.1 การสนับสนุนและการมีส่วนร่วมของชุมชน
- 2.2 ศักยภาพของสถาบันการศึกษาในท้องถิ่น
- 2.3 ศักยภาพและบทบาทของศึกษานิเทศก์และนักวิชาการในท้องถิ่น